

REGŐS MÁTYÁS
Patyik Fedon élete

ENUMERÁCIÓ

Az Előretolt Helyőrség íróakadémiája debütsorozata

REGŐS MÁTYÁS

*Patyik
Fedon
élete*

Budapest, 2019

A könyv a Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft. kiadásában jelenik meg, az *Előretolt Helyőrség Íróakadémia* program keretén belül.

A kötet megjelenését támogatta az
Emberi Erőforrások Minisztériuma.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Szerkesztette: Horváth László Imre és Smid Róbert.
Smid Róbert az Emberi Erőforrások Minisztériumának
Oláh János-ösztöndíjasa.

A szöveget gondozta: Luca Anna
Borító: Csillag István
Tipográfia, tördelés: Péter Gábor

© Regős Mátyás, 2019
© Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft., 2019
Minden jog fenntartva.

ISBN 978-615-5814-47-1
ISSN 2560-2535

„Mondd, honnan bújtunk elő?”
Bereményi Géza

I. Patyik Fedon élete

PATYIK FEDON

Ő volt az az ismerős, mondanám barát, de nem, mert az talán kölcsönös, tehát ő volt, akire fel lehetett nézni, aki olyan volt, mint én szerettem volna, a semmitőlsefélni, az örökké nyitott kabáttal.

9

Voltak pedig kabátcsukogató, kemény balhék, csikorgó hidegek. A törököket távol tartani anyám konyhájától, szalonnát kaparászni-nyalogatni a kamrában, tulajdonképpen életben maradni sem volt egyszerű abban az időben.

Na, ebben volt igazán nagy Patyik Fedon, az életben maradás, a mindentátvéstelés mestere. Az meg, hogy a barátság kölcsönös, szomorú igazság, de így is jó volt, talán csak nem mutatta meg magát igazán, azt hiszem, én sem mondtam soha a szemébe, hogy szeretlek, Patyik Fedon, nagyon szeretlek, Fedon.

Mindennap veszélyben forgott az életünk, főleg az övé, de mindig én féltem. Keresték rajtam sokan, hogy hol van Patyik Fedon, mit csinált, kerítsd elő, én meg szóhoz sem tudtam jutni, egyszer még meg is vertek miatta, akkor hazudni kellett, azt mondtam, én találtam ki.

Fedon nem szerette a családomat, pedig kedves, jó családom van, talán az öcsémet, amíg nem tudott beszélni, meg Anyát is, ő sosem faggatott a hollétünkről, szépen kivárta, míg kiszakadtak belőlem az átvágott labancok, megmentett pörgős szoknyás lányok, meg az olimpiák, egyszóval a dolgos hétköznapiak valósága.

Boldog világ volt ez, bár azóta sem dolgoztam annyit, először és utoljára néztem fel valakire, ez a valaki Patyik Fedon volt, és ez elég.

Patyik Fedont az ágyamban láttam utoljára, ott reszketett, hogy mi lesz, mármint hogy egyszer nyilván ő is. Nem értettem, mi van, és sötétség volt abban a szobában, nemhogy kezdetben, még ma is, és én is éreztem valamit abból, amiből ő, hogy meg fogok halni.

Fedon, aki egyébként mindig előretolt pofacsonttal, felszegett fejjel, akkor este csak hüppögött, hogy mi lesz, mármint hogy a semmi milyen,

tudják. Mert Fedon olyan fickó volt ám, aki pedig szerette a jó velős csontot, szerette a bort, a nőt, a tájakat, ez a semmi pedig teljesen semmi, és kicsit sem velős csont.

Megint néztem, hogy mi van, ő meg továbbra is benne volt, szóval ott kámpicsorált, én meg ránéztem, és csak azt mondtam, Fede (így mondtam, Fede, pedig ez nem volt használatos), most, hogy mondod, igazából nincs értelme semminek.

Ezek után, ahogy szokott, hülyének nézett vagy tíz percig, én kicsit megsértődtem, mert féltem nagyon, és úgy éreztem, hogy komoly dologról van szó, ő pedig a hátam mögött, a megkérdezésem nélkül keresztet vetett, és meghalt.

Én nem mertem utánacsinálni, sőt én nem merek most már semmit, ha még egyszer egy gyereket talán, akkor azt Fedonnak hívnák, ha nem lenne annyira vicces.

FEDON MESÉL A TÖRTÉNELEMRŐL

12

Beállt a tél, Fedon és én pedig beköltöztünk a napaliba, a cserépkályha mellé, s hogy elmúljon az idő, Patyik Fedon felkiáltott: – Nagyszerű történetész vagyok!

Majd felöltötte Anya köntösét, egy partvisra támaszkodott, úgy festett, mint valami szakadt druida. Elkezdte az előadásokat, mert Fedonnak mindig voltak víziói, rögeszméi, ezeket pedig csak nekem mesélte el.

Mondta, hogy az édeni állapot egy baromság, mert ha mindenki jó lenne, akkor is volna legrosszabb, ezek az állatok pedig biztos ránk mutogatnának. Ennek már a gondolatán is megsértődött, cakkumpakk az angyalok seregére, meg mindenkire, akinek valami szava lenne az Édenben.

Amint kiheverte, jött az újabb, a fontosabb, például hogy Tutanhamon Boszniában élt, meg a rómaiak valójában most is keresztényüldözők

a hülye csacsogásukkal, legalábbis neki az agyára mennek. Az üdvösségre azt mondta, ez már teológia, de nyilván igen, és nyilván nem, csak a sorrend nem mindegy, ezt mindenki maga dönti el, lapozzunk.

Patyik Fedon rátért arra, ahol megméretnek, és bizony kevésnek találtnak a történelemről gondolkodók, a jövő ismertetésébe kezdett. Így mondta, most elhanyagolható pár ezer évet ugorjunk át. Láttá, mi fog történni.

13

Hogy nagy, fehér dobókockák veszik át az uralmat, pláza méretűek lesznek, és minden pötty helyén egy-egy nagy tekintet. Holdfényes bőrük repedezett lesz, árkos, mint az elefántoké. Ők fogják uralni az embert, meg a bolygót, ahol akkorra élnek, s velünk fognak évszázadokig tartó kockajátékot játszani.

A bőrkockák dobálják az embert, ha valamelyik nyer végül, megszólal, annyit mond: arkazmózium, és a többiek mindent tudnak ebből. A játszma véget ér, irány egy új bolygó, ahol bevetnek szigorúbb, új szabályokat, a figurákat pedig leváltják.

Borzasztóan éreztem magam a hófödte Budapesten, a cserépkályha mellett, kiabáltam, hagyd

már abba, te bunkó, tudod, hogy félek, miért csinálod? Fedon már olyan volt anyám köntösében, mint egy nagy, fehér bőrkocka, rákjárásban vonszolta magát végig az asztalon, felpofozott, és ellökött, hogy érezzem, amit majd az ember.

Azután visszavett, biztosan tudta, hogy szörnyű minden, amit elmondott nekem, lehajolt, és megcsókolta a homlokom. Megértő csókjából éreztem, hogy minden úgy lesz, ahogy ígérte. Ő sosem téved, hiszen nagyszerű történész.

14

Egész este vigasztalni próbált, én addigra már úgysem élek és hasonló, s ez mindaddig tartott, míg meg nem kérdeztem, hogy Fedon, milyen verset írnál te rólam? Karcsú alakja megnyúlt, lehullott róla anyám köntöse, én láttam, hogy alatta meztelen.

Szomorú tekintettel végigmért, hogy te kis piszok, nem tartod be a szabályokat.

PATYIK FEDON SZERELMEI

Fedon nagy étvágyú volt a szerelemben, kiváltképp a nőket szerette. Mikor ingó-bingó szoknyájukat vagy hosszú kabátjukat nézte az utcán, őszinte hümmögéssel nyugtázta a kilógó lábrészeket.

15

Nem tolakodott. Mintegy felvetette, uram, asszonyom, mi lenne, ha teát rummal, akár csak egy milk shake-et, ebben a ködben, esőben, napsütésben. Hiszen ilyenkor társalogni illik.

Hogy a test mit jelentett neki, fogalmam sincsen, csak annyi, hogy időnként elmélázott, Éva, ennyi csak, vagy Ibolya, és nyúzott arccal figyelte, hogy megszerettem a nőt, akiről mesél.

Mindig mellékesen, de titkos félelemmel sutogott pántokról, harisnyákról. Vajon mi kell a levegőtlen bőrnek, mi lehet az ellenállás titka? Ilyeneket kérdezett a távolba nézve, de előttem a nőkkel nem beszélt.

Fedon időnként elmesélte azt is, hogy minden nő kurva, persze ez csak viszonyítás kérdése, mert őt ugye még egy sem hagyta faképnél. A Rudas Gyógyfürdőben áztatta magát a pucér férfisegek között, arról beszélt, hogy a Budapesten ismeretes női léleknek jobban áll a farmer, mint a meztelenség.

Dühös volt, ahogy minden férfi, és keservesen letitta magát. Majd nekiugrott egy-egy zöldségárusnak vagy telefonfülkének, de csak az ökle tört. Kiabáltam, hogy persze, rohadék zöldséges, meg visszajövünk, és baj lesz, de Patyik Fedont nem érdekelte.

Összezavarodott, elnéző mosolyát vette elő, hogy én a sok hosszú lábút, ringó seggűt úgysem érthetem. És el kellett menni gyónni, és rajtam próbált a Fedon, elmondta áhítatos képpel, hogy az ő hibája, és asszonyok sokasága meddővé sírta magát, meg utána már képtelen élvezni is, Atyám pedig bocsásson meg.

Utána eltűnt, majd kisimult tagokkal visszatért, hogy elég volt, és mindig megbocsátanak. Hosszú vacsorát ettünk, és az egyetlen fontos múltról beszélt nekem, majd a lámpa fénye mellett benyúlt a pokrócom alá, oda, ahová nem szabad.

PATYIK FEDON, HA ÉLNE

Arra gondolok, mit tenne ma Fedon, hogyha túl-
éli azt az évet, ha Isten nem tolakszik belém,
ő pedig megmarad. Akkoriban vittek el óvodába,
a halállal is akkor találkoztam, mert Nagymama
meghalt, szóval épp mikor kellett volna, elment
ez a gyönyörű lángész.

17

Valószínűleg elköltözne, de azt hiszem, legmesz-
szebb Budára, mert bár sosem bírta a középszerű
légkört, mindent látott a világból. Csecsemőkorá-
ban beutazta az egészet.

Mert Patyik Fedon egy szörnyű éjszakán született.
Recsegték a fák, és ónos jégeső sújtotta a várost,
tucatszám haltak a hajléktalanok az utcán. Kis-
vállalkozók százai mentek csődbe, kutyák töme-
gét verték ki az ítéletidőben, a lottón pedig nem
osztottak nyereményt.

Egy ferencvárosi kórházban láttak valami tün-
dért, valami Szűzanyához hasonló égi lányt,

ahogy hordágyon vitték a kórházba már halott testét. Szegény Fedont úgy kellett kivágni belőle.

Az orvosok persze jól meglepődtek, mert Fedon, aki nem mellékesen több mint 8000 grammot nyomott, rőt hajjal és elegáns barkóval született. Azt mondják, már-már megszólalt, szerintem nem volt kedve hozzá, hiszen másnap reggelre meg is szökött a klinikáról, legalábbis hűlt helye maradt.

18

Ahogy mesélte később, ekkor tanult meg mindent. Artikulációs képességek híján gondolatátvitellel kommunikált, például így vett rá egy holland zarándokot, vigye magával Jeruzsálembe, ahol önszántából megkeresztelkedett.

Három kontinenst feltérképezett, közöttük Afrikát, ahol egy primitív életvitelt folytató törzs istennek kiáltotta ki, s Fedon, bár nem szerette a fényűzést, ezt kénytelen volt elfogadni.

Ott találkozott egy magyar Afrika-kutatóval, akivel dobantott vissza az őshazába, vissza Kőbányára, munkát pedig a Csősztoronyban kapott mint toronyőr. Azt mesélte, el sem hinném, milyen szar volt, mivel csecsemőként esélye sem volt kilátni, s hogy szétlopták a szőlőt, arról meg ne is beszéljünk.

Így történt, hogy igen hamar menesztették Fedont, munka híján pedig hamar tönkrement volna, ez ugye egy ficsúrhoz méltatlan állapot, ezért szegődött hozzám mint tanácsos.

Most is ilyesmit csinálna, talán biciklivel járná a hegyeket, hogy megkeseredett asszonyoknak nyújtson vigaszt, adjon ötletet, ehhez mindig értett. Decemberben Mikulásnak öltözve látogatná itt-ott szétszórt szőke kölykeit.

Úgy képzelem, esténként dohányozna hegyekre néző teraszán, valószínűleg arra gondolna, mit csinálnék most, ha életben maradok abban az évben.

HA FEDONNAK ROSSZ NAPJA VOLT

20

Patyik Fedon idegrendszerére nem bírta sokáig a gyűrődést, hiszen érzékeny alak volt. Feszült benne a szociális indulat, bántotta a búbánatos élet, és mindig veszített a kaszinón.

Ilyenkor kegyetlen fickóvá változott, maga elé mormolta minden cimboránkat, Sörivó Sándort, Gondoló Jánost, hogy dögöljön meg az összes. Búzaörlő Alajosnak még az anyját is szájára vette, hogy az megemlegeti.

Széttárta kabátjának szárnyait, és olyanokat mondott, hogy ő úgysem magyar, mert az kit érdekel, köp az egészszre, Istent pedig ne emlegessük, ha lehet, mert komoly emberek vagyunk.

Én furcsa szerzeteket hoztam elé, hogy jó kedve legyen, egy lecsúszott professzort, aki olyan érzést keltett az emberben, mintha maga Szent József volna, egy nőt, akinek nem tetszett Fedon, meg egy józan vasúti váltókezelőt.

Könyörtelen volt Fedon, mondván, ez is mind smafu, volt már ilyen, és lesz is, ezt higgyem el neki, mit erőlködöm, szájalmas vagyok. Nem vettem észre, hogy mindent ismerek, és mégsem tudok semmit?

A fák felé ugrált, kapkodott hosszú kezeivel, de nem érte el az ágakat, kiabált, hogy határok, ugye, korlátok, igaz? Csodálkoztam, hogy nem ért el semmit, mert Fedon igen magas volt.

Bár ijesztő volt minden, s szörnyű, hogy Fedon pont velem örül meg (pedig remek ember volt, bármit meg tudott szerezni ingyen, leütötte az időseket is), éppen ezért meg kellett húznom a váratlant.

21

Akkoriban már gyakran futballoztunk, és én egy remek becsúszással felborítottam, mikor ugrálás közben földet ért. Utolsó emlékem az életről, miután meghalok, az Fedon arca lesz, s a döbbenet, ami ekkor látszott rajta.

Ezután sok olyan dolgot mondtam neki, ami szerte gyerekes baromság, hogy egy tál lencseleves vagy kiröhögni a gazdagokat, mert nem irigykedünk rájuk, meg saját szemedet bámulni a tükörben.

Egészen meglepődtem, mennyi minden jutott az eszembe, Patyik Fedon pedig nem nevetett ki, hümmögött is, hogy igen, egy jó lencse az nem akármilyen, az arisztokraták pedig páváskodjanak csak.

És feltett a gázra egy kislábosnyi lecsót, tojást csapott rá, mert én úgy szeretem, bort nem ivott, én is mondtam, hogy nincs kedvem hozzá. Imádkozott a lecsó előtt, és gyakran kérdezgetett, ízlik-e.

PATYIK FEDON FELESÉGE

Április elsején Fedon vicckönyvet vásárolt magának, így ünnepelte meg a házassági évfordulóját. Tudniillik biztos ezen a napon nőszülne, mert olyat csak bolondok csinálnak.

23

Nagyot néztem, vajon mi baj lehet a lányokkal, mert szerettünk fordulgatni a szoknyák után, de nem mertem beleszólni. Csak megkérdeztem: Milyen lenne a feleséged, Fedon?

Csodálatos, hogy nevetett ezen, az asztalra csapott, hogy a mindenit, az bizony egy pöpec bige volna. Úgy inná a bort, mint más a vizet, s különösen ravasz teremtés lenne.

Rókavörös haját kibontva hordaná, utálnák őt a férfiak, és úgy káromkodna, hogy szégyenkezne még maga is miatta. Szivarozna vagy pipázna reggelig.

Ha a férje megéhezne, egész bivalyt rakna be a sütőbe, de Fedonnak csak a patáit meg a szarvát hagyná meg. Tíz ujjal falná fel a bivalyt a vetett ágyban.

Mikor Fedon a cimboráival részegen és későn esne haza, egyesével tenné be őket a hideg vizes kádba, s törülközőt is csak Patyik Fedon kapna a végén, mert őt igazán szeretné.

24

Kifizetné, ha adóssága volna, meghívná lángosra a bádorbódék között, megtanítaná csalni a kártyában meg a templomi persellyel.

Jegy nélkül, a WC-ben utazna a vonaton, hazafelé egy kis faluba, ahol pontosan százéves szipirtyó anyja hamis gulyással és parolával fogadná.

Patyik Fedon felhúzta szemöldökét, hogy ez a nő a legszebb volna a Földön, s lakkozott férficipőt hordana. Az ő felesége mindenképpen az ő felesége volna, ez pedig nagyszerű.

FEDON ÉS AZ IDŐ

Patyik Fedon azt mondta, nincsen idő, épp ezért remek lehetőség a szerencsejáték. Ugyanis ha nyer, azt jelenti, mindig gazdag volt, ha pedig veszít, sosem volt pénze.

25

Fogalmam sincsen, hogy mire gondolt, és szereztem neki egy órát, mert az időt azon mérik, az meg igazodik hozzá, a nap is jár le-föl, hülyeséget ne mondjon.

Fedon elhessegetett, hogy üdvösségre hajlamos ember lévén nem hisz az egészben, sőt, már járt is a mennyországban, ami épp idő híján nem is komoly ügy.

Nehezen hittem, amit mondott, igaz, egy alkalommal láttam őt lebegni, akkor beverte a fejét a csillárba, de ez mégiscsak meghökkentett.

Aztán Fedon felkapta az órát, ami egy felhúzóskaróra volt, tekergette, játszott vele, hogy na, most mennyi az idő, naspolya, és undorító, hogy így hívott.

Az ujjain számolta az időt, most kettő van, most hét, gyorsított és lassított, úgy viselkedett, mint a tébolyultak, én meg kegyetlenül megharagudtam rá.

26

Patyik Fedon ekkor megragadott, szavakat préselt ki magából, szinte vonyított, hogy értsem már meg, én vagyok az idő, évek és másodpercek pedig egyáltalán nem léteznek.

Aztán a rafinált hangját vette elő, hogy különben meg ő örökké élhet, hiszen olyan gyorsan számol, amilyen gyorsan csak akar, s persze ez rám is vonatkozik.

És ha mégis előfordul, hogy meghalunk, mert isten tudja, ez is megtörténhet, higgyem el, még az sem lesz baj, mert akkor nem léteztünk sosem, naspolyám.

HOVÁVALÓSI FEDON

Pár nappal karácsony után Fedon azzal állt elő, hogy neki megint karácsony van, mert ő többé-kevésbé az ortodox vallást is tartja, hiszen orosz identitású.

27

Áldotta a szerencsáját, hogy nem ismerte sem anyját, sem apját, így ő döntheti el, hová tartozik, ki tudja, az apja nem volt-e afrikai kannibál vagy egyéb kínos entitás.

Így alakult, hogy elsősorban az orosz nép lelkes tagja lett, valamint egy szeletet megtartott magából zsidó, egyiptomi és magyar testvéreinek is.

Állítása szerint egy időben olaszok zaklatták azzal, hogy ő is digó legyen, de erre semmilyen motivációt nem érzett, ami pedig nélkülözhetetlen.

Az olaszok még alvás közben, meg kora reggel is olyan motiváltak, hogy az nem neki való, bezzeg

az oroszoktól történhet bármi, lelkükben mélyen hallgat a tajga.

Baromi igazságtalannak tartottam, hogy egyiptomi is lehet, én csak magyar, sváb meg maximum tót őseimről tudtam, akiknek se piramisuk, se sivatagjuk nincsen.

28

Megnyugtattott, hogy nem nagy dolog, sőt, szégyelli fáraó felmenőit a sok rabszolga miatt, Mózeset is majdnem tönkretették, ne is beszéljünk róla, kínos ügy.

Ellenben igen büszke rá, hogy úgy döntött, nem egyszerűen zsidó, de betlehemi származék, tulajdonképpen Krisztus földije, kár, hogy nem ismeri a rokonságot.

Magyarnak meg nyilván magyar, a neve is úgy cseng, ráadásul rajtam kívül a nagyra becsült pálinkáit is itteni, nincs mit szégyenkeznie.

Elmondta, ebből a szempontból óriási szerencséje van, de ismerem, az nem várható el tőle, hogy a seggén maradjon, rengeteg haza vár az ilyen fiúkra.

Mondaná, hogy menjek vele, ha új hazát keres, mondjuk Amerikában, de valószínűleg rólam is kénytelen lesz lemondani, mert egysíkú vagyok.

Nem akartam, hogy elmenjen, és ne legyen magyar Fedon, úgyhogy magyaráztam neki Bem apóról, meg a rakott krumpliról, de azt hiszem, nem győztem meg.

Felsóhajtott, hogy jaj neki, a vére hajtja, és elhagy engem, és elfelejt, meg kell találni a Kánaánt. Én és a magyarok pedig már mindent megtanultunk.

PATYIK FEDON SZEME

30

Akkoriban Patyik Fedon nem tudott szabadulni a gondolattól, hogy ha nőre néz, az a tekintetéből csupa disznóságot olvas ki, melynek van köze a valósághoz.

Zaklatott volt a postán, meg a közértben, mert csúnya körmű pénztárosok meg szendvicsforma alkalmazottak különösen, majdnem mohón néztek a szemébe.

Olyasmit láttak a pupillája mélyén, hogy benyúlna a blúzuk gombjai közé, még a pénztárgép alá is bemászna, ott érné őket, ahol tudná, meg ilyesmik.

Félszeg volt Fedon, mikor ezt mesélte, nem is nézett a szemembe, biztos attól félt, én is meglátok valami furcsát, ahogy ő mondta, éheset a tekintetében.

Mondtam neki, Fedon, mit szomorkodsz, rohanj egy presszóba, mint mindig, végre nem kell órákig beszélgetned, tudd le a blúzokat gyorsan, és hamar visszaérsz.

Rám sandított, talán tetszett neki az ötlet, de síri hangon ellenkezett, sajnos csak szendvicseknek, meg zeller alakú bigéknek tetszik a szeme, az úri nő hányik az ilyentől.

Hajában ujjjaival játszott, hogy neki az arisztokrata vonal a gyengéje, gyomorforgató, de így van, ez pedig csak hétköznapi, fonott hajú lányoknak tetszik.

31

Különben is, öreg, te ezt nem érted, nem bírom kezelni a nőket, mindegyik kutatja a szemem, csupa olyat talál benne, ami hajlatokra, nyílásokra vonatkozik.

Szép volt, mert kinevettem Patyik Fedont, úgy igyekezett magyarázni, mennyire nehéz a helyzet, miközben ez volt az álma, jól emlékszem rá kisebb koromból.

Kis földalattin ültünk, ott közel vannak az ülések egymáshoz, Fedon pedig a plafont nézte, mert lányok vadásztak rá a szemükkel, én pedig vigyogtam ezen.

Mielőtt szóba kellett egygel állnia, suttogott előtte,
Szent Miklós segíts meg, Szent György erősíts
meg, és egy pillanatra sem nézett a szemükbe,
úgy hadovált nekik.

Hál'istennek én nem lettem beteg, mint a nők,
Fedon a szemembe tudott nézni egész életében,
és kaján örömet, meg egy napernyős teraszt mu-
tatott a pupillája.

PATYIK FEDON CSALÓDIK

Egyszer megkérdeztem Patyik Fedont, honnan tudjuk, hogy élünk, s nem csak kitalált minket valaki, miért vagyunk olyanok, amilyenek, és miért nem változhatunk át valami mássá?

33

Fedon nem értette először a problémám, különben is úgy csinált, mintha újságot olvasna, és ez szent idő volt, mert különféle nők képeit bámulta, politikusokat, szenteket, szakácsokat.

Még egyszer rá kellett kérdeznem, ő pedig morogva elhajította szemüvegét, 1. B, tők alsó, meg hasonlókat mondott, sosem hagyom, hogy átnézzé a szaklapokat.

Azzal kezdte, képzeljem el, ha az újságban benne lenne a képünk, ha rólunk írnának olyasmit, ami meg sem történt, hová menekülnék a másik magam elől, amit az újságírók kitalálnak, képzeljem csak el.

Viszont mivel szándékunk szerint kellően semmitmondók és ismeretlenek vagyunk az újságíróknak, bármit megtehetünk. Miközben beszélt, letette a szaklapokat, és a szőnyegre feküdt.

Hál'istennek, még megvan a szabadságunk, ezt nyöszörögte, és el sem hittem, az egyébként szép, görbe orrát benyomta a mutatóujjával, az meg malacorrá rondult Fedon arcán.

34

Büszkén mosolygott ezen, majd vörösbarna haját kezdte el húzni a végénél fogva, míg az oroszlán-sörénynek nem tűnt, és felüvöltött, hogy szent szabadság, aztán bukfencezett egyet.

Mit csinálsz, Fedon? Én ilyet nem tudok, ezt mondtam neki, többet nem bírtam, ő pedig igen-csak meglepődött, mert nem olvasott rólam az újságban, hát hogy a fenébe ne tudnék ilyet csinálni.

Nyomtam az orrom befelé a fejembe, de alig haladt valamit, inkább vörös lett az egész arcom, és Patyik Fedon aggódva figyelt, azt suttogetta, ez nem lehet igaz, ne csináljam ezt vele.

Mivel az orrom nem ment beljebb, Fedon sírásra fakadt, hogy már nem vagyok szabad, valószínűleg nem is létezem, ha mégis, az én hibám az egész, eladtam magam a szaklapoknak.

Évekkel később, mikor már kisebb krumplira hasonlított az orrom, Fedon félrehívott, és megnyugtató, hogy valóban élek, hál'istennek csak tehetségtelen vagyok, s így nyilván lassabb a változás.

PATYIK FEDON, A KÖLTŐ

36

Fedon örök érvényű költő volt, de soha nem írt verset, úgy gondolta, fontosabb, hogy titokzatos maradjon, nem tereget ki semmit a csámcsogóknak.

Tetszetek neki a valami nélküli bármik, mint a torony nélküli templom, a tenger nélküli matróz vagy a humortalan székel, ő így volt vers nélküli költő.

Sokat beszélt erről, hogy a dolgok lényege a hiányukban mutatkozik, s a legnagyobb dolog a kitartás, mondjuk a halottaké, ahogy az üdvösségre várnak.

Különben sem tudtam, honnan a versei, amiket ráadásul meg sem írt, és ha már vannak, miért nem megy múzeumba vagy színházba hirdetni magát.

Magyarázta, hogy olyan verset írni, mint cselezni lehajtott fejjel, a védők dőlnek jobbra-balra, ő pedig holtfáradtan ziccerbe kerül, de nincs ereje bevágni.

A versével játszik az ember, megtanulja és elfelejti, morzsolgatja a fogai között, imádja és undorodik tőle, de ha elég ideig csinálja mindezt, nincs ereje befejezni.

Artúrról mesélt, aki ezért ment világgá, jól tette, mert majd' belehalt, az utolsó pillanatban hagyta mindig abba az írást, de már tisztességes, hajcsárkodik.

37

Az sem véletlen, hogy Jézus csak beszélt, értsem meg, bármennyire is Patyik Fedon a legnagyobb, nem írhat, mert méltatlan lenne minden költemény.

Ennek ellenére Fedon találkozókat szervezett az olvasóival, ahová rajtam kívül soha, senki nem érkezett, nevetett, hogy az emberek kétségbeejtően elbutultak.

Estig elücsörgött a kijelölt kávéházban, elmondta, hogy a lelket megöli a vers, s a költőnek mindene a lelke, nem érthetem, mert prózás alkat vagyok, akinek nincs olyan.

Lefekvés előtt a meg nem született költőkért
imádkozott, akik nem írtak semmit, mert csak
köztük érezte otthon magát, éjszaka üres kötettel
álmodott.

A KIS FEDON

Patyik Fedon rezzenéstelen arccal tudott gyerekeket nézni az utcán, hogyha beszéltek, tátogni próbált, mintha ő mondaná, velük beszélgetne vagy ilyesmi.

39

Játszótereken homokot morzsolt a tenyeréből, lassú mozdulatokkal hintába ült, majd szemeit forgatta, és ha palacsintát süttünk, furcsán a levegőbe szimatolt.

Gyakran engem is így figyelt, mikor a cipőmet kötöttem, vagy főzeléket ettem, ilyenkor nagy viccesen rámordultam, törődj a magad dolgával, Patyik, mit tátod a szád.

Utáltam, mert felháborodott, fültövön vágott, és mondta, hogy fogjam be a pofámat, tudja, hogy nem értem, de neki van lelke, néha gondolkozik és hasonlók.

Ezután mindig megenyhült, elmesélte, mire figyel olyan nagyon, mikor zabálok, vagy a seggemet törlöm, de csak ma kezdem felfogni néhány szavát az akkoriakból.

Úgy mondta, neki van egy halottja, Patyik Fedonnak hívják, gyerekkora végén távozott az égi legelőre, és alig emlékszik, mit csinált és hogyan élt ez a szimpatikus fickó.

Tetszett a szomorú történet, ráadásul micsoda véletlen, hogy ugyanúgy hívták a barátját, de Fedon kijavított, hogy magamról beszélek, te bunkó.

Így nem állt össze a kép, de Patyik Fedon szeretett magyarázni, elmondta, nem ismeri már a kisgyerek Fedont, mit csinált egész nap, mit gondolt a halálról satöbbi.

Azt mondta, minden, amit ma szeret, a mérgek, a nők, a halál, csupa formátlan szellem volt a kis Fedonnak, pedig már óvodában is ő volt a legokosabb.

A kávé valami idegen, bűdös katyvasz, az alkohol huszárok fenséges jutalma, a nők ismeretlen lények, akikhez nem lehet hozzászólni, vagy be kell szarni közben.

Már a kis Fedon is okos gyerek volt, gondoltam magamban, és Patyik Fedon ezt ügyesen meglátta, kokit adott a fejemre, hogy ezért szeretlek, angyalom.

PATYIK FEDON MINDEN NŐJE

42

Nagybőjt idején Patyik Fedon majdnem mindenről lemondott, kivéve a történeteit, ezért több mint negyven napon át megállás nélkül mesélt ez a remek fickó.

Igazán csak egy emlékem maradt ebből az időből, elhomályosítva minden mást, amit Fedon akkor mondott, mert ezt tanulságos és remek mesének gondoltam.

Mikor már minden asszonyon túl volt, és mindenféle lánnyal randevúzott Fedon, a szíve összetört, mert rettegett, mi maradt meg a nőknek belőle.

Bánatában kegyetlen turpisságot talált ki, és rafinált leveleket írt minden szerelmének, akiket egyazon estére, kilenc órára egy kedves bisztrójába invitált.

Mivel mézesmázos nyelve volt Fedonnak, s uralkodott a szavak fölött, biztos lehetett benne, hogy a lányok többsége elmegy, és várni fogja, mondjuk egy tea mellett.

Előre elképzelte, lesz, aki izgul, lábaival topog az asztal alatt, valaki kifesti magát, és régi leveleit szorongatva várja a homályban, s lesznek, akik gyűlölni fogják.

Ismerve a női szaglást, az asszonyok házörző ösztönét, jól tudta, mire odaér, többen felismerik egymást, a beteg képet lassan összerakva.

Persze hosszan számolt Fedon, hány helyre lesz szükség, és sejtette, hogy legalább harminc szem-pár várja, de megszédült a tömeg látványától, mikor belépett.

És mennyi mindent látott egyetlen pillanatban, kontyot, meggybefőttet az asztalon, papagájinget, szörnyű combokat és elviselhetetlen, végtelen illatot.

Egy gazella finomságával lépett be az ajtón, a néma csend, a bisztró hétköznapi üressége váratlanul érte. Rozoga lett, egy pohár után nyúlt, és igen szégyenkezett.

Rokonszenves mosolyra várt, ami megvédi őt a mindenek előtt, teák fölött harsogva, hogy hála Fedonnak, hála a férfinak, de nem volt ilyen, hát eliszkolt.

Patyik Fedon valahogy ezt is túlélte, majd pár nappal az éjszaka után elővette kockás öltönyét, és rókaként surranva át a városon, régi posta-címét többször felkereste.

A VIGASZTALÓ FEDON

Patyik Fedonnak egyszer rossz napja volt, és azt mondta, kis látomásom, angyalom, ezt csak azért élem túl, mert legalább nálad okosabb vagyok.

45

Ha addigra nem szoktam volna meg Fedont, és vissza mertem volna szólni, elküldtem volna az ismeretlen, drága anyjába, mert hogy mondhat ilyet.

Ehelyett megkérdeztem, mire gondol, mert az ő agytekevényci, meg költő mellkasa mindig értetetlen módon közölték az egyszerű és igaz dolgokat.

Lehajtott fejjel állt a tükör előtt, dülöngélt előre-hátra, hogy tudod, bogár, ebben az átkozott életben az az egy tart meg, hogy a kis vakarékom valahogy túléljen.

Mivel a vakarékom, ez egyébként nyilván én voltam, esetlen, félős és buta, egy pillanatra sem

érezheti, hogy bajban vagyok, épp ezért mindenhez tudok vigyorgni.

Azt gondoltam, hülye a Fedon, mert ha olyan nehéz lenne az élete, nem viccelődne folyton, különben is, én megvigasztalnám, meg rántottát csinálnék neki.

Aztán mikor el kellett menni óvodába, és az öcsémmel ültünk a sarokban az ismeretlen kisautók között, talán valamit megértettem abból, amiből ő.

46

És az uszodában is az öcsémet néztem, nehogy megfulladjon, bár én sem tudtam úszni, egyszer betegséget színelve elkullogtam, és tudtam, hogy meghal.

Valószínűleg ezért nem vagyok Patyik Fedon, mert ő még ministrálás vagy locsolkodás közben sem szökött meg, pedig mindkettő totális szégyen volt.

Talán nem vagyok jó vigasztalásra, de Fedon híján már engem sem vigasztalnak, mégis jó felidézmem a hangját, semmi baj, látomásom, holnap is van nap.

PATYIK FEDON ÉS A MUNKA

Patyik Fedon szeretett a pénzzel játszani, és mikor kimentünk a Fény utcai piacra, a hentesszagba, a rengeteg öreg közé, szentül hitte, hogy boldogít.

47

Az árut nézegette, és bólogatott nekem, hogy látod, babám, ez a pacal, ez aztán igen, vagy unottan morgott, hogy a padlizsánfelhozatait nem kommentálja.

Ilyenkor kora reggel ébresztett, mindig borotvátlan arcát pedig száraz pengével kapargatta, mert az üzletnek meg kell adni, ami az övé, zsebeit apróval tömte ki.

Ministránsfiúként gyakran tiltakoztam, hogy a pénz lenne a boldogság, de kijavított, hogy a dollár számolása boldogság, öcsém, és ez a nagy titok.

Evolúciós következmény az egész, mert az ősember egész nap számolt, csillagokat, bogyókat meg

oroszlánokat, de nekünk igazából semmi nem maradt.

Szarik ő a pénzre, de a kényszer, hogy zörgessen, lapozgasson, spekuláljon, az sokkal erősebb, mint a megvetése, így nincs mit tenni, számolni kell.

Ilyeneket mormolt a villamoson, hogy akkor ott találunk hatot, visszaadunk tizennégyet, és elveszünk negyvenhármát, meg a mutter, akkor minden rendben.

48

A piacon volt egy boszorkánya, negyven körüli, gyönyörű vénasszony, aki pár forintért cserébe megkocogtatta Fedon halántékát, hogy számolni tudjon.

Előre köszöntek neki az árusok, bár többnyire semmit nem költött, csak alaposan végigmérve a portékát legyintett, hogy semmire nincs szüksége.

Mikor szóvá tettem, hogy Fedon, ez tiszta naplopás, mindig magára vette, mert ez a munka ugyanis, hogyha egyáltalán valami, csak azt költheted el, amit megspóroltál.

Nemigen tetszett ez akkoriban, de végül dolgozni is Patyik Fedon tanított, a Fény utcai piacon megmutatta, a munkát alaposan és szépen kell csinálni.

Esténként rövid idő alatt elitta vagy elkártyázta a pénzt, amit innen-onnan ketten összeszedtünk, és boldog voltam én is, mert számoltunk egyet Patyik Fedonnal.

PATYIK FEDON ÉS A FODBALL

50

Fodballistákat keresztre feszíteni ízléstelen dolog, ezt Patyik Fedon is tudta, mikor hőn szeretett csapata kiesett a harmadik ligából.

Annak fényében, hogy Fedon majd' tökéletes labdarúgó volt, s hogyha elkezdett dekázni, ezerhez közelítve unottan hagyta abba, ez viszonylag meglepő lehet.

Hasonló eset állítólag megtörtént Diego Armando Maradonával is, mikor egy hepciás argentin, gondolom gyengeelméjű, kihívta dekázni.

Bár Patyik Fedon az ilyesmit mélységesen megvette, mármint siketnémákkal az erejét összemérni, de a tét egy fél üveg rum és egy mankó volt, ráállt az ügyre.

Mintás szmokingja nadrágját a térde fölé gyűrte, ronggyá verte botcsinált ellenfelét, és a jutalom rum elfogyasztása után a mankót is használni tudta.

Tehát Fedon, aki a Kárpátok alatt különb volt minden férfinál a labdarúgásban, megborult, mikor tetves csapata kihullott a harmadik legjobbak közül.

Mivel Patyik Fedon talpig úriember volt, a barbárságot pedig nem ismerte, csupán a balhátvéd seggén adott hangot nemtetszésének a játékoskijáróban.

A hontalanságot más nem élheti meg, magyarázta később, mint akinek az alsó ligás csapata még mélyebbre süllyed, feltéve persze, hogy az illető magyar.

Fedonnak lételeme volt a fodbball, ezt randevúi bizonyítják, ha egy nő szellemi fölénybe vélt kerekedni fölötte, ő felsorolta az Aranycsapatot, ezzel mindent elintézett.

A Körúton üvöltve tudta emlegetni Zinedine Zidane, de akár Nihat Kahveci egy-egy találatát, amit hosszú mozdulatsor és őrült gólöröm követett.

Néha eszembe jutott, rendjén van-e, hogy ilyen ragyogó, művészi elme a fodbballal, sőt, a fodbball filozófiájával töltse napjait, de már mindegy.

Fedon nem lett nagy fodbalista, sem pedig költő.
Mégis minden gólöröm róla szól, mindegyik
versben ő élvezkedik, hármában élnek, a költé-
szet, a futball, meg ő.

FEDON ÉS A TAVASZ

Patyik Fedonnal az első napsütésben ültünk március tizenkettedikén, lelkesen kérdeztem tőle, hogy Fedon, ez már a tavasz-e, és hogyan lehetne ezt elmesélni.

53

Fedon hátradobott fejfel ült egy padon, állával az égre mutatott, szipogott, hogy ez bizony tavasz, öcsém, elmesélni nem lehet, az emberek semmit nem tudnak erről.

A többség ehhez kishitű, képzelőerejük hitvány, azt mondják, forog a Föld, meg évszakok jönnek-mennek, bár élvezik a napot, de a lényegét nem értik.

Ez esetben kizárólag az időzítés fontos, öregem, a történetek egymásutánisága, valójában másodperceken áll vagy bukik az egész, ha valami hibádzik, nincs tavasz.

Ahogy ez akkoriban gyakran előfordult, bambán néztem Fedont, égre mutató állával valami olyasmiről beszélt, amit úgysem érhetek meg, s ha én nem, senki más.

Na, ide figyelj, mondta Fedon, rám nézett, és valamra tette a kezét, ide figyelj, mert a tavasz és az első napsütés az egyik legnagyobb titok, amit elárulhatok.

Ha nálad lenne a stopperórád, amivel sprinteket szoktunk mérni, talán lett volna esélyed, hogy észrevedd a pillanatot, mikor a hó elolvad, a nap pedig kisüt.

Ugyanis, és ez a dolog nyitja, két tizeddel előbb vetettem hátra a fejem, előbb szegeztem államot az égnek, mint hogy a nap kisütött, és az egészet észrevetted.

Ismered a trükköt te is, meg minden ember, mert ha jó napod van, pénzt találsz az utcán, és van hely a villamoson, ha pedig rossz, elhagyod a téli sapkád.

Hülyeség várni a tavaszt, angyalom, megkívánni elég, aztán keresni egy padot mellékesen és tétován, a nadrágszárad felhúzni kissé, és álladat égneke szegezni.

FEDON, AZ ISTENEK ELŐTTI

Nem láttunk ki soha az ablakon, a félhomályban éhesen játszottuk, hogy esernyő vagy a lyukas tető alatt, gyakran megpofoztál, de nem érdekelt.

55

A sötétből loptalak, nem árultam el senkinek a neved, ha villamos volt a szoba, én a padlót néztem, mert nem volt jegyed, Fedon, te az én nevem kiabáltad az utcán.

Öklöddel bordán ütöttél, mielőtt uzsonnáztunk, félttem tőle, nem hagysz nekem almát, egész nap téged hallgattalak, láda mélyén alma, ücsörögtem.

Kifordultál a kapun, Fedon, mint akit háborúba küldtek, és a kapuban állok azóta is, mint akitől háborúba mentek el olyan messzire, aminek nincsen vége.

Senki nem ér a bordáimhoz, nem követeli az almát, majdnem mindennap utazom igazi villa-

mossal, és megszoktam, hogy nem csapkodják
pirosra az arcom.

Nézem a világ végét, városait és asszonyait a va-
lódi ég alatt, a szobába nem megyek vissza nél-
küled, és a helyedre lépő isten ládájába belezu-
hog az eső.

II. ***Patyik Fedon versei***

ELSŐ LEVÉL

Oxigénfüggő ember vagyok
1994 óta, elvisznek a reggeli fagyok,
ha kiteszel a meztelen hóra.

59

Ha leraksz, engem megrág a moly,
lyukas leszek és magatehetetlen.
Ne hagyd, hogy agyamban felbomolj.

Ülj rám, és használd, mint szép bútort,
hangszerét a sarokba tolt, régi csönd.
(Láttam őt tegnap, meghajolt,
gúnyosan mosolygott és köszönt.)

Telepedj rám és poromra.
Ne hagyd, hogy agyamban felbomolj!
Lelkem szegényes ruháskamra,
félek, felzabál a moly.

NE AGGÓDJ

60

Tízéves forma kisiúúk, akiknek mindig hőemelkedésük
van, akik még nem tudjátok a tükrök titkát, és
a testiség, mint zabolátlan óriás vágatát át rajtatok,
és akik
néztek szűk szemeitekkel befelé a fejetekbe, ahol csak
ködöt és csak jelent találtok, rettegve szőrtelen,
kis fütyköseitekkel zajos öltözőkben,
senkinek sem a
szemébe nézve és mindent elfogadva,
ketrecnek látva az
egész mindenséget, rettegve, kóvályogva, üresen,
szótlatlanul, semmitmondó, márkás jövőkön képzelegve,
magányosan, magányosan, már kint
a méhből, de abban
még nem bent, zsemleszemekkel ministrálva és lesve a
tálakat minden falatnál, kunyerálva, ácsingózva,
révedezve, vágyakozva és hiúságból
csak kevesebbet kérni, és szégyellni mindent,
az arcom, a hangom, az anyám,
az apám, az Istent, és hittanórára járni
és szolfézsórára járni, trombitálni, fát hordani, és mint
bársonyszőrű hintalovon – dülöngélni a szégyenen, a
csenden.

SZIGONY KÁZMÉR, A ZSENI

Mielőtt Kázmér szexuális missziót alapított a Szt. Johanna Leánynövelde melletti botanikus kertben, nem volt egy szociális élmunkás.

61

Kairóban például, ahol különböző kéz- és arckrémek forgalmazása végett tengette napjait, pumi típusú kutyájával széttépetett egy liberális képzőművész asszonyt (mivel becsmérő megjegyzéseket tett a portékájára).

Mindemellett Kázmér szentimentalizmusáról tanúskodik, hogy az eset után kutyáját – ki addig a Castro névre hallgatott – Kleopátrává keresztelte át.

Mindezt megtette egy bosnyák kommunista elhanyagolható társaságában, tizenkét pohár fehér rumból kevert ismeretlen koktél elfogyasztása után.

Tehát Kázmér, aki kozmetikumok mellett fegyverrel, élő és halott állatokkal, valamint saját szüzességével kereskedett, magába fordult, önsorsrontó alak volt.

Ennek ellenére s ebből kifolyólag keresett meg éppen engem, miszerint én mint szószátyár naplopó bizonyosan neki való, már-már tökéletes partnerlistával rendelkezem.

Mivelhogy ő kilábalva a mindenféle krémek rab-ságából, innentől kezdve teadélutánok lebonyolításából s különböző társaságok vezetéséből tervezi fedezni a mindennapit (ld: két csésze eszpresszó cukor nélkül, egy sercli kenyér és 1-2 kg citrusféle).

Én – alulírott Deliága Párizs – a Szt. Johanna Leánynövelde kultúrbizottságának elnöke s erkölcstani megbízottja ezen információk alapján szerveztem be Kázmért az intézmény melletti botanikus kertbe mint szexuális misszionáriust.

Ezen az időn és rendfenntartáson kívül ragadt helyen számos növendékkel ismertettük meg a pasziánsz, a tangó és a tequilafogyasztás alapszabályait.

Szorgalmas tanítványainknak pedig, mivel a kurzus alapvetően választható jellegű volt, úgynevezett superfakultációt adtunk,

mely igencsak hasonlított az imént említett tanmenethez, ám pasziánsz helyett tarottal, s a tequila mellett abszinttal is foglalkoztunk.

A kör költségvetését a hétzáró áhítatok perselypénzéből fedeztük, melyre az ifjú tanulók tenyerébe ragasztott Technokol rapid segítségével tettünk szert. Saját pecsétet, ereklyét vagy lőfegyvert a társaság nem birtokolt.

Az imént felsorolt tényekre alapozva kérném a tisztelt Felügyelőbizottságot, hogy a közösségben elért morális s élettani eredményeinket az ellenem s a Szigony Kázmér Antifona ellen indított eljárásban enyhítő körülményként szíveskedjék figyelembe venni.

Szívélyes üdvözetem: Deliága Párizs,
a Növelde kitüntetett munkatársa, okleveles
kutyaaidomár, 1968-ban a körzet legszebb teste.

NAGY, SÁRGA NÉGYSZÖG

64

Tökéletes rombusz volt az arca, több évtizednyi könyvtárteológia tekintett ki a Szarajevóban gyártott aranykeretes szemüveg mögül.

Beszéde sűrű volt, mint a tejföl, s éppolyan fehér. Mikor nevetett, maszatos gyerekre emlékeztetett, hisz úgylis megbocsátanak neki.

Orrát egyre feljebb tartva misézett, bőre sárgáról zöldre váltott, és a szentáldozásra, mint zöldviaszos tepsi nyúlt el a képe Krisztus teste fölött.

Bár az ostyát titokzatos hévvel falta fel (kétségek pora ne piszkítsa be), a bort lassan kortyolta, már túlzásba vive a ritmuszavart.

Egyértelmű volt túlvilági szomja, ahogy steril ujjai a kehelyre fonódtak, s miközben Szarajevó által az italba bandzsított, egy gépház remegése futott végig rajta.

Gerince majdnem egyenes volt, bordái sem sajogtak kék fájdalomtól, mákos tésztával és kamaszkori szerelmeivel álmodott.

Gyóntatáskor négyszögarca hamar visszaváltott sárgára, bő viasszal tömve el a fülke rácsait, a bűn véletlenül se jusson át. Bocsánata ijedt prüszkölés.

A pályaudvar környékén bóklászott éjszaka, kínozták sajátos reflexei. Tűnődve sétáltatta nagy, sárga négyszögét.

ANDRÉ, A KESELYŰ

66

André, akit korábban Keselyűnek hívtak, évek óta nem nyúlt alkoholhoz, nem beszélt emberekkel, csupán a ventilátorába suttogott időnként, és mosolygott.

Gyakran eszébe jutott, hogy a lakás, amelyben napokat a padlón fekvé töltött, szagát és színeit tekintve hasonlít rá, csupán a szemük különbözik valamelyest.

Szobájának tekintete, mivel nem ismerte az idő múlását, nemcsak saját pusztulását szokta meg, de Andrét is halottnak látta, ahogy fészkelődött a linóleumon.

A négy fal közti tér magáénak érezte a Keselyűt, saját elhalt szervét tudta benne, s mint egy óriási urnára gondolt a tízemeletnyi betonra, fémre és linóleumra.

André megbízott a lakásban, csodálta különös látását, a tér halott részének lenni olyan volt, mintha örökké élne, s ez nem volt mindegy, hiszen rettegte a halált.

A végtelen fekvés alatt alakját saját holttestének látta, de undorodva fordult el az idegen anyagtól, sehogy sem ismert az élettelen tagokban magára.

Esténként a folyosón huzat vinnyogott, ilyenkor a Keselyű meglepődött, hogy hallja a zajt, hogy van más is a házban, és különben sem tudja, mióta fekszik.

67

André nem fizetett közös költséget, gyakran zaklatta a kapucsengő hangszórója, amit kalapáccsal szétvert emiatt, bár nem értette, miért van kalapács a lakásban.

Nem tudta már a másik tekintetet, nem tudta a sajátját sem, nem látta magát külön, csak az járt a fejében, hogy elhagyta a testét, végre megtörtént, már ismeri a végét.

André szelleme kísértált a helyiségből, okos léptekkel végigment a folyosón, beszállt a liftbe, s ahogy lefelé indult vele a kabin, a zuhanásban görcsbe rándult a gyomra.

AZ ÉRCHEGYSÉGBÉLIEK

68

Ez egy vert csipketerítő,
ilyet az érchegységben csinálnak.
A vert csipke érzékeny anyag,
nem tudni, mi tartja össze részeit.

Ez egy vert csipketerítő,
ilyet az érchegységben csinálnak.
Ott türelmes népek élnek, nehéz kezűek.
A férfiak fehér ingben nézik a napot.

Mikor hangya vagy giliszta mászik lábukra,
közösén döntik el, mi legyen a neve, aztán elpöckölik.
Konzervdobozból esznek tonhalat,
vaskos tenyerű fiúk bontják a konzerveket.

Az érchegységben vert csipketerítőt készítenek,
és nem tudják, a részeket mi tartja össze.
Az érchegység nehéz és titoktalan lakói
a napon fekszenek, hogy elmúljon az élet.

A FARKAS, A KUTYA ÉS A HIÉNA

Délutánra a sötét lukban riadok fel, dohos levegője undorít, és elszorítja a torkom. A zug addigra teljesen sötét, s a kijáratot farkas őrzi, melynek hátán egy kutya ül, annak pedig egy hiéna a hátán. A levegőtlenység mély alagutat kezd nyomni a mellbimbóim között, a szívem felé.

69

A farkas már majdnem halott, úgy fekszik életelen koponyája, mint lomtalanításkor szétcincált magnó az utcán. Hátához dörgölőzik a kutya szaftos, csahos pofája, szeme kopog az éhségtől, de látom, nincsenek fogai. Fölötte vadul vicsorog a hiéna, nagyobb testvéreit már felzabálta, belőlük emlék sem maradt.

Három csupasz állat őrzi a kijáratot, köröttem kedves magzatok nyüszítenek. Vinném őket magammal, ha mozdulok, mozdulnak ők is, de együtt nem férünk ki a résen. A levegő estére mindig elfogy, utána semmi nem marad.

AZ ÓCSKA ÉS A HALOTT

70

Sokáig cipeli a virágos kosarat, mire odaér a sírhoz, hogy mindenféle tarka növényt pakoljon a dombra, mely alatt az anyja fekszik.

A jelenetet nézve közömbös, hogy lusta virágokat beszerezni, nehéz kosarat cipelni a temető végébe, és hogy él az anyja.

Erősen süt a nap, nyíratlan haját igazgatja, rövid ujjú inget vett fel reggel, még meg is fürdött, végül is az anyjához megy.

Az időnek semmi szerepe a történetben, hiszen mindig így lesz, virággal borított sírt képzel, tétozást meg kifogásokat.

A kápolna mögött lemegy a nap, hirtelen kezd el fázni, elképzei, anyja hogyan sütötte a kalácsot meg a rizsfelfűjtat.

Karácsonyi ingében látja őt, amint mohás koszorúval igyekszik egy halott sírjához, kezénél fogva vonszolja hazudós fiát.

HÁZI DÉMONOKRÓL

A régi házban recsegett a parketta, a gardróbnak erős szaga volt, és éjszakánként, ha jól figyelt az ember, egerek halk sugárzását érezte a szomszéd padlásról.

71

A hideg zajok a semmiből kapartak, nem tudták az alvók, jár-e ott valaki, vagy álmukban, mikor minden kapu nyitva áll a fejben, a sötét ijesztget, kacérkodik velük.

Hasonló volt a dolgozó a földszinten, a Petrőczy utcára néző kettévágott szoba kisebbik fele, ahol Nagymama meghalt, a nagyobbik otthonos lett, az a nappali.

A kisszobában galérián kellett aludni, és alvás előtt már félálomban mélyülő lyukat lehetett érezni a mellkas közepén, de egyes vendégek ál-lítólag szellemeket is láttak.

Megfigyeltük, hogy aki a családból túl sok időt tölt el a szobában, sorsa rosszra fordul, nem tud szabadulni az éjjelente átfújó hűvös szellőkéstől.

Unokahúgom öregembert látott ébredéskor, keverék kutyánk pedig szűkölni kezdett, ha odaparrancsoltam a talán nem is gonosz, de végtelen szobába.

Elhagytam a Petrőczy utcát, nem recseg hajópadló az álmaimba, de valahonnan sugároz, jelt ad a hűvös szag, éjszaka, ha jól figyelsz, hallhatod, egér kapar.

A FIÚK OTTHON MARADNAK

Akkoriban már rég nem ministráltam, anyám apám megnyugodott, mert szép lassan végeztem az egyetemet, s mivel érezték rajtam az alkohol szagát, elhitték, más, mint mi vagyunk, de talán gondolkodik.

73

Apám, a konok tanár úr önként vonult száműzésbe, éjjel-nappal lusta öt gyereke szennyes edényeit mosta, lehajtott fejjel pénzt adott, hogyha költeni kellett, magának kimérve csokis nápolyit vett a piacon.

Akkor is ott állt a mosogató fölött, jól figyelve a spórolásra lötybölte a vizet rántottás kellékeimre, kedélyesnek tűnt, ahogy szóba hozta, hogy álljon meg a menet, a tékozló bátyja sem volt akárki.

Ahogy mondta, és ahogy nekem mondta, fölényes mosollyal ellenkeztem, mert a tékozló, az egy szent, megjárta a poklot, és Apa, figyelj, az Úr az ilyeneket várja, szabályokat betartani korlátolt és túl egyszerű dolog.

Az Úr a rendhagyót várja, hogy meghaladjuk önmagunkat és elsősorban őt, bennünk tökéletesedik a világ és hasonlók, erre apám azt mondta, hogy persze mindezt érti, de aki tiszteletből el sem indul, az is valami.

Milyen kedves ember az apám, milyen bájos, esetlen ez a rendszeretés, emlékszem a szám ízére, a tőle örökölt fájdalomra a derékban, mikor kifordultam a nappaliba, az előszobába, el, hódítani bármit.

74

Csak legyintek, kedves ministrálás, holtfáradt parancsok, én Rimbaud volnék, Apa. Öreg hitét gúnyolom és árulom ma is, tangóharmonikás a Moszkva téren „eladó” felirattal a hangszerét.

A PAKSI REGŐS

Nagyapám tisztességes, félnáci sváb parasztgyerek volt, tizedikként legkisebb a családban, olyan népmesehősfajta szőke szerencsefiú.

75

Száznál is több lova volt az apjának, de miután mindet elvették, erős nyomorban nőttek fel a hátrafésült hajú fiúcskák meg a széles vállú lányok.

A Don-kanyarban majdnem ottmaradt, mert felderíteni küldték, de hál'istennek szembejött valami távoli rokon, talán százados, és kicserélte másra.

Aztán mikor a hadifogoly-karavánnal Szibériába ballagott, egy üres aknába dobta magát, majd gyakorlatiasan hazasétált Magyarországra.

Zöldségesként igen jól boldogult, de állítása szerint a zsidók mindig keresztbe tettek, azért a meztelen talpából szép házat meg üzletet csinált.

A Rodenbücher nevet négyen cserélték Regősrre a tízből, nagyapám egy vaskos könyvből választotta ki, nekik már ez állt a sírjukon.

Nem olvasott sokat, a Bibliát a miséről ismerte, a Vigiliában elolvasta Pilinszkyt, a Bűn és bűnhődést pedig nagyra tartotta, mert az aztán a dráma.

Régiségeket vásárolt, majd jó érzéssel passzolta el őket, mikor apám kamasz lett, magával vitte az aukciókra, neki jó szeme van, ő már tanult ember.

Egyszer veszték össze, valami mellékes zsidózáson, nem szóltak egymáshoz napokig, mert nem fért a fejébe, hogy apám Radnótival érvelt Adolfék ellen.

Miután megszülettünk, vasárnaponként megjelent hajszálcsíkos öltönyében, amelynek régipénzszaga volt, megkezdett tábla csokit kaptunk tőle.

Engem az ölébe ültetett, és nagy, szőke fejemet simogatta, hogy ez lesz aztán a paraszt, mert erős, talpas gyerek, valakinek vissza kell térnie a földhöz.

Szentül hitte, hogy egyéniség, mert szerinte a Kocka nagyobb volt, mint az Öcsi, és a szomszéd üzletekből hozzá jártak, hogy a zöldséges táblákat megírja.

A halálos ágyán a drága Paksot emlegette, apámat nem ismerte meg, bár szép dolog, hogy rokonszenves fiatalembernek találta.

A temetése furcsa volt, senkit nem ismertem, Apa énekelt, és negyvenfokos meleg volt a paksi temetőben, mi egy fekete márványsíron játszottunk.

Biztos furcsállná, hogy nem lettem paraszt, és hümmögne, hogy engem a zsidók sem bántanak, bár széles homlokomról a hajam hátra van nyalva.

VILÁGURALOM

78

Megfeleltem az állásinterjún
egy autóipari óriásvállalatnál.
Dicsőség lesz alkatrészt hordani,
autót összerakni és
a nagy pesti forgalomban
elnéző mosollyal bámulni
a kígyózó dugót:
Élj, vadállat,
mert én építettelek!

SZT. ANZELM CANTERBURYBŐL

Másoknak egyre szimpatikusabb,
magamnak egyre érdektelenebb vagyok,
azt mondom, ez a halálfélelem.
Magasba csap az ostor, és messze lövell az őszanyag,
mielőtt zuhanni kezdene, de így,
függőlegesen élni sem olyan.
Anzelmet választottam szentemnek,
Canterburyből, szerencsés, szerény ember.
Rendtársai lemásolták az életművét, mielőtt
kérésére elégették volna.
Most azt mondom, ez lesz jó, rendet alapítok.

KARÁCSONY

80

A templomtól sétáltam haza, részegen,
mint a disznó,
és mivel hó esett, nagy, tömény pelyhekben, úgy
éreztem, mint hogyha szenteste volna.
Ilyenkor világít
az utca, és az ember nem néz a háta mögé, hogy
követik-e, hiszen ki gyilkolna Jézus születésén?
Csoszogtam az olvadásnak indult hórétegen, és
rádőbbszemtem, hogy egyedül vagyok, hogy
anyám, apám, a testvéreim sehol. Sietni
kezdttem, mire a Petrőczy utcába értem, már
rohantam, nyitott kabáttal hazafelé.
Égő cigarettámat sziszegni hóba dobtam, a tüdőm
szűrni kezdett, csak akkor nyugodtam meg kissé,
mikor
már otthon hallgattam a horkolást, a szuszogásokat,
és kihűlt arcomat
a falak testmelegéhez szorítva dudorásztam,
hogy nincs fenn más, csak a
drága szent pár.

TARTALOM

<i>I. Patyik Fedon élete</i>	7
Patyik Fedon	9
Fedon mesél a történelemről	12
Patyik Fedon szerelmei	15
Patyik Fedon, ha élne	17
Ha Fedonnak rossz napja volt	20
Patyik Fedon felesége	23
Fedon és az idő	25
Hovávalósi Fedon	27
Patyik Fedon szeme	30
Patyik Fedon csalódik	33
Patyik Fedon, a költő	36
A kis Fedon	39
Patyik Fedon minden nője	42
A vigasztaló Fedon	45
Patyik Fedon és a munka	47
Patyik Fedon és a fodból	50
Fedon és a tavasz	53
Fedon, az istenek előtti	55

II. Patyik Fedon versei	57
Első levél	59
Ne aggódj	60
Szigony Kázmér, a zseni	61
Nagy, sárga négyszög	64
André, a Keselyű	66
Az érchegységbeliek	68
A farkas, a kutya és a hiéna	69
Az ócska és a halott	70
Házi démonokról	71
A fiúk otthon maradnak	73
A paksi Regős	75
Világuralom	78
Szt. Anzelm Canterburyből	79
Karácsony	80

Készült a Gyomai Kner Nyomda Zrt.-ben,
mely a Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja,
a nyomda alapításának
137. esztendejében, 2019-ben.

Felelős vezető: Erdős Tamás vezérigazgató
Telefon: 66/887-400